

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Historia literatury jako historia idei (XXI w.) - ćwiczenia (Ćw. audytoryjne), PG_00133609						
Kierunek studiów	Filologia polska (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2025 r.		Rok akademicki realizacji przedmiotu		2026/2027		
Poziom kształcenia	II stopnia		Grupa zajęć		Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki		
Forma studiów	stacjonarne		Sposób realizacji		na uczelni		
Rok studiów	2		Język wykładowy		polski		
Semestr studiów	4		Liczba punktów ECTS		3.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki		Forma zaliczenia		zaliczenie		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Filologiczny -> Instytut Filologii Polskiej -> Zakład Historii Literatury Polskiej						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr hab. Marcin Całbecki				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	0.0	30.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		8.0		37.0	75
Cel przedmiotu	1. Przedstawienie historii literatury jako medium historii idei. 2. Uchwycenie dynamiki procesu historycznoliterackiego, jego ciągłości i zmienności, w oparciu o analizę obecności wybranych idei w dziełach literackich XXI w.. 3. Kształtowanie umiejętności świadomej lektury tekstów literackichXXI w. w sposób interdyscyplinarny, z wykorzystaniem różnorodnych kontekstów. 4. Wyrobienie nawyku krytycznej lektury opracowań naukowych.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[FPMU2_K05] Aktywnie uczestniczy w działaniach na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego, literackiego i językowego regionu, kraju i Europy.	dzięki zdobytej wiedzy z zakresu literaturoznawstwa i historii idei jest przygotowany do podejmowania w przyszłej pracy zawodowej działań na rzecz popularyzowania wiedzy i zachowania dziedzictwa kulturowego i literackiego regionu, kraju i Europy	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[FPMU2_U03] Potrafi organizować i kierować zespołowymi badaniami literaturoznawczymi.	potrafi organizować pracę i kierować zespołowymi badaniami w obszarze związków historii literatury XXI w. i historii idei	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
	[FPMU2_W04] Ma wiedzę umożliwiającą prowadzenie specjalistycznych badań w zakresie literaturoznawstwa.	- wie, czym jest historii idei, co stanowi przedmiot zainteresowania tej dyscypliny, posiada też wiedzę o jej związkach z historią literatury XXI w. - ma świadomość żywotności wybranych idei ważnych dla kultury Zachodu, przy czym zdaje sobie sprawę także z istotnych przemian, jakim podlegają one na przestrzeni lat - ma pogłębioną wiedzę z zakresu historii literatury polskiej i powszechnej XXI w., związków literaturoznawstwa z historią idei oraz z innymi dziedzinami humanistyki - ma wiedzę umożliwiającą prowadzenie własnych badań w zakresie literaturoznawstwa przy użyciu pokrewnych historii idei narzędzi literaturoznawczych	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
	[FPMU2_W01] Posiada pogłębioną wiedzę o powiązaniach literaturoznawstwa z innymi obszarami humanistyki oraz wybranymi obszarami nauk społecznych, w szczególności kulturoznawstwem, naukami o sztuce, filozofią, historią, psychologią, socjologią oraz jest świadom podstawowych problemów i możliwości badawczych wynikających z powiązania tych obszarów.	- wie, czym jest historii idei, co stanowi przedmiot zainteresowania tej dyscypliny, posiada też wiedzę o jej związkach z historią literatury XXI w. - ma świadomość żywotności wybranych idei ważnych dla kultury Zachodu, przy czym zdaje sobie sprawę także z istotnych przemian, jakim podlegają one na przestrzeni lat - ma pogłębioną wiedzę z zakresu historii literatury polskiej i powszechnej XXI w., związków literaturoznawstwa z historią idei oraz z innymi dziedzinami humanistyki - ma wiedzę umożliwiającą prowadzenie własnych badań w zakresie literaturoznawstwa przy użyciu pokrewnych historii idei narzędzi literaturoznawczych	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
	[FPMU2_W02] Ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę ogólną dotyczącą literaturoznawstwa i metodologii badań literackich.	- wie, czym jest historii idei, co stanowi przedmiot zainteresowania tej dyscypliny, posiada też wiedzę o jej związkach z historią literatury XXI w. - ma świadomość żywotności wybranych idei ważnych dla kultury Zachodu, przy czym zdaje sobie sprawę także z istotnych przemian, jakim podlegają one na przestrzeni lat - ma pogłębioną wiedzę z zakresu historii literatury polskiej i powszechnej XXI w., związków literaturoznawstwa z historią idei oraz z innymi dziedzinami humanistyki - ma wiedzę umożliwiającą prowadzenie własnych badań w zakresie literaturoznawstwa przy użyciu pokrewnych historii idei narzędzi literaturoznawczych	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja

	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[FPMU2_K01] W sposób odpowiedzialny wykorzystuje wiedzę literaturoznawczą przy podejmowaniu różnorodnych zadań i projektów zgodnie z regułami, myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy.	- ma świadomość ciągłej potrzeby samokształcenia i aktualizowania wiedzy polonistycznej w zakresie literaturoznawstwa i jego związków z historią idei - w sposób krytyczny przyswaja treści literaturoznawcze i wykorzystuje dorobek intelektualny klasyków historii literatury XXI w. i historii idei jako punkt odniesienia dla własnych dociekań historycznoliterackich	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SK3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
	[FPMU2_U01] Posiada pogłębione umiejętności badawcze z zakresu literaturoznawstwa, obejmujące analizę prac innych autorów, syntezę różnych idei i poglądów, dobór metod i narzędzi badawczych, opracowanie i prezentację wyników, pozwalające na oryginalne rozwiązywanie złożonych problemów w zakresie literaturoznawstwa.	- potrafi samodzielnie wyznaczyć obszar badania, w obrębie którego będzie umiał wskazać reprezentacje wybranych idei w konkretnych tekstach literackich XXI w., a także omówić ich ciągłość i zmienność na przestrzeni lat - potrafi dokonać twórczej, oryginalnej interpretacji tekstu literackiego z XXI w. z wykorzystaniem pokrewnych historii idei narzędzi literaturoznawczych, w oparciu o krytyczną lekturę opracowań naukowych - potrafi zaprezentować wyniki swych dociekań w obszarze historii literatury XXI w. i historii idei zarówno podczas dyskusji, jak i w formie pisemnej	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
	[FPMU2_U04] Nabył umiejętności samokształcenia w zakresie literaturoznawstwa i moderowania tego procesu u innych.	- potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę z zakresu historii literatury XXI w. i historii idei oraz związków tych dziedzin, a także umie moderować ten proces u innych	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
Treści przedmiotu	Zajęcia poświęcone są historycznoliterackiej analizie wybranych idei manifestujących się w piśmiennictwie XXI w.. Jednostki zajęciowe w każdym semestrze łączą się w spójne pod względem tematycznym cykle koncentrujące się wokół zagadnienia wybranego przez osobę prowadzącą. Tekstowe reprezentacje omawianych idei są opisywane przy użyciu pokrewnych historii idei narzędzi literaturoznawczych (badanie dziejów motywu, topika historyczna, założenia krytyki tematycznej itp.).		
Wymagania wstępne i dodatkowe	Elementarna wiedza z zakresu historii i teorii literatury oraz umiejętność analizy i interpretacji dzieła literackiego w oparciu o podstawowe narzędzia poetyki. W uzasadnionych przypadkach prowadzący może odstąpić od w/w wymagań. W przypadku studentów z zagranicy konieczna jest znajomość języka polskiego w stopniu umożliwiającym zrozumienie treści prezentowanych podczas zajęć i aktywny w nich udział. Uzyskanie zaliczenia z przedmiotów: "Historia literatury jako historia idei (XX w.) - ćwiczenia" i "Historia literatury jako historia idei (XX w.) - wykład".		
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	Praca pisemna	51.0%	50.0%
	Aktywny udział w zajęciach	51.0%	50.0%

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	Na początku każdego semestru prowadzący dokonuje wyboru tekstów literackich i opracowań naukowych, których tematyka koncentruje się wokół omawianej idei, i przedstawia ich listę na pierwszych zajęciach. Przykładowe opracowania i edycje tekstów: Literatura polska XXI w.: Powrót centrali. Literatura w nowej rzeczywistości, Kraków 2007. K. Dunin, Czytając Polskę. Literatura polska po roku 1989 wobec dylematów nowoczesności, Warszawa 2004. P. Dunin-Wąsowicz, Oko smoka: literatura tzw. pokolenia brulionu wobec rzeczywistości III RP, Warszawa 2000. Dwadzieścia lat literatury polskiej 1989-2009. Życie literackie po roku 1989, pod red. D. Nowackiego i K. Uniłowskiego, Katowice 2010. P. Gruszczyński, Ojcobójcy: młodszy zdolniejszy w teatrze polskim, Warszawa 2003. Nowa poezja polska wobec tradycji, red. S. Buryła, M. Flakowicz-Szczyrba, Warszawa 2015. Światy Olgi Tokarczuk, red. Magdalena Rabizo-Birek, Magdalena Pocałun-Dydyca i Adam Bienias, Rzeszów 2013. K. Uniłowski, Skądinąd: zapiski krytyczne, Bytom 1998; Koloniści i koczownicy: o najnowszej prozie i krytyce literackiej, Kraków 2002.
	Uzupełniająca lista lektur	Student przygotowuje pracę zaliczeniową w oparciu o literaturę z wybranego przez siebie modułu. Przykładowy MODUŁ ZAGADNIENIA PRAC ZALICZENIOWYCH (pełną listę przedstawia prowadzący na pierwszych zajęciach w semestrze): Odmiany podróżopisarstwa po Polsce w XXI wieku : T. Piątek, Kartoflada, Warszawa 2016. Z. Szczerek, Siódemka, Kraków 2015. K. Varga, Masakra, Warszawa 2015 albo tegoż, Trociny, Warszawa 2012. J. Żulczyk, Zrób mi jakąś krzywdę, Warszawa 2013. A. Stasiuk, Nie ma ekspresów przy żółtych drogach, Czarne 2013. M. Witkowski, Barbara Radziwiłłówna z Jaworzna Szczakowej, Warszawa 2007 lub tegoż, Margot, Warszawa 2009. F. Springer, Miasto Archipelag. Polska mniejszych miast, Warszawa 2016 albo tegoż, Wanna z kolumnadą. Reportaże o polskiej przestrzeni, Warszawa 2013. Opracowania: D. Kozicka, Podróże kształcą? Doświadczenie podróży w twórczości Andrzeja Stasiuka, [w:] Literackie reprezentacje doświadczenia, red. W. Bolecki, E. Nawrocka, Warszawa 2007. P. Kowalski, Odyseje nasze bylejakie. Droga, przestrzeń i podróżowanie w kulturze współczesnej, Kraków 2002. O podróżach, Piotr Kowalski, Jakub, Niedźwiedź, Olga Płaszczewska, Marek Kozicki, Teresa Walas; rozm. przepr. Dorota Kozicka, Dekada Literacka" 2006, nr 6, s. 16-29. K. Podemski, Socjologia podróży, Poznań 2005, cz. I, s. 25-108. G. Grochowski, Tożsamość w ruchu, [w:] tegoż, Tekstowe hybrydy. Literackość i jej pogranicza, Wrocław 2002. Z. Ziątek, Dwa dwudziestolecia. Literatura jako reportaż i reportaż jako literatura, [w:] Nowe dwudziestolecie (1989-2009). Rozpoznania, hierarchie, perspektywy, pod red. Hanny Gosk i Andrzeja Zieniewicza, Warszawa 2010.
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	Przykładowe zagadnienia omawiane przez prowadzącego/-ą prezentowane są na pierwszym wykładzie i korespondują one z doświadczeniem naukowym tej osoby.	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.